בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ו', י"ז באלול תשע"א (16 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואלה ימי השבוע ש-(י)היה...

היום, **י"ז באלול**, בשנת 2449 (1311-), **מתו המרגלים שהוציאו דיבה רעה על הארץ**: "וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דִבַּת-הָאָרֶץ רָעָה--בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי ה' " [במדבר י"ד 37] מהו "**לפני ה'**"? שהם מתו באותה מיתה **הראויה להם** לפי מידותיו של הקב"ה, שהוא מודד מידה כנגד מידה. הם חטאו בלשון ולקו בלשון – שנשתרבבה לשונם עד טבורם והיו תולעים יוצאים מלשונם ונכנסים לטבורם, מטבורם ונכנסים ללשונם. וזהו שנאמר: 'במגפה' (ה'בית' פתוחה, שהפתח במקום ה"א הידיעה), ולא נאמר: 'במגפה' (עם שווא תחת ה'בית') – המגפה הראויה להם לפי חטאם. והאריך להם הקב"ה אפו **40** יום (שהם חטאו ב-**ח**' ב**אב** ונענשו ב-**י"ז** ב**אלול**) כנגד 40 יום שהם תרו את הארץ. ואמרו רבותינו: "אמר רבי אלעזר בן פרטא – בוא וראה כמה גדול כח (עונשה) של לשון הרע. מנלן? מהמרגלים. ומה המוציא שם רע על עצים ואבנים – כך. המוציא שם רע על חבירו – על אחת כמה וכמה!" [ספר התודעה]

מעניין לציין כי באותו תאריך ממש, ב- **י"ז באלול** בשנת תרצ"ט [1.9.1939]:
בפלישה לפולין **פתחה גרמניה במלחמת העולם השניה**, כעבור יומיים, הכריזו בריטניה וצרפת מלחמה על גרמניה. שש שנות מלחמה היו גם שנות השואה של השמדת יהדות אירופה.

מחר, שבת קודש, **י"ח באלול**, בשנת תש"ט, [12.9.1949], **הכנסת קיבלה את** "**חוק לימוד חובה**", העושה את הלימוד בגן הילדים ובבית הספר חובה על כל ילד בישראל בגילים המוכתבים בחוק.

ושוב באותו תאריך, 20 שנה לאחר מכן, ב- **י"ח באלול** תשכ"ט [1.9.1969], **הפיכה צבאית בלוב** הדיחה את המלך, והעלתה לשלטון את מעמר אל קד'אפי, שהוא החזיק בשלטון כמעט 42 שנים תמימות!

יום ראשון, יום לאחר ההפיכה הנ"ל, ב- **י"ט באלול** תשכ"ט – [2.9.1969] **נפטר פרופ' עמוס דה – שליט** מדען הגרעין, מנהל מדעי של מכון ויצמן, ופעיל בחידוש פני החינוך למדע. [תמונות ודברים לזכרו]

יום שני, **כ' באלול** תרע"ה – [30.8.1915], אבשלום פיינברג **יצא למצרים** להציע למודיעין הבריטי שירות ידיעות צבאי מהארץ, שיאורגן על ידי קבוצת **ניל"י** (שהוקמה ביוזמת פיינברג והאחים אהרון ואלכסנדר אהרונסון).

"מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{24}	(י-ם): 18^{08}	(ת"א): 18^{25}	(חיפה): 18^{15}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{23}	(י-ם): 19^{19}	(ת"א): 19^{21}	(חיפה): 19^{20}

פרשת השבוע: "כִּי-תָבוֹא" [דברים כ"ו 1 – כ"ט 8] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ולי‌על בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ו', י"ז באלול תשע"א (16 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יום שלישי, **כ"א באלול**, לאחר עלילת דם בפולין בשנת תקי"ח [1758], **ביקש יעקב זליג מהאפיפיור** בנדיקט ה-14 **לחקור את הפרשה**. הקרדינל גנגנלי כתב גינוי להאשמות שוא אלה.

יום רביעי, **כ"ב באלול** בשנת תשכ"ז [27.9.1967], **הוחל ביישובו מחדש** ובשיקומו של כפר עציון, שנוסד ב- 1943 ונכבש ונהרס על ידי הערבים ב-1948 יחד עם שאר יישובי גוש עציון: **משואות יצחק**, **עין צורים ורבדים**.

יום חמישי, **כ"ג באלול** בשנת תש"ז [8.9.1947], **אוניית המעפילים** אקסודוס **מוחזרת להמבורג** כאשר היא נושאת את 4500 נוסעיה ניצולי השואה. פעולה זו גרמה לשינוי גישה בדעת הקהל העולמית בנוגע למדיניות הבריטים ועליית היהודים לארץ-ישראל.

---

cccccccccccccccccccccccc

לקראת שבת, פרשת "כי-תבוא"...

שלוש הפרשיות הראשונות בספר 'דברים' – דברים, ואתחנן ו-עקב – עוסקות ביסודות האמונה היהודית: ***'דברים'*** בעניינו של עם ישראל, ***'ואתחנן'*** – אמונת ישראל מהי, ***'עקב'*** – הערך הכללי של המעשיות המצוותית. אחריהן באות שלוש פרשיות של מצוות: מ***'ראה'*** שיש בה מצוות מפורטות מתחומים שונים - לאומיים, חברתיים ואישיים; דרך ***'שופטים'***, העוסקת בעיקר במצוות הכלליות של ארבעת עמודי ההנהגה הלאומיים (תורה, נבואה, כהונה ומלכות), ועד ל***'כי-תצא'*** [שאותה קראנו בשבת שעברה], שמופיעה בה מצות המלחמה, שהיא שיא הכלליות.
לאחר כל ההכנות הללו, אנו מוכנים עתה לכניסה לארץ, "וְהָיָה כִּי-תָבוֹא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ." [דברים כ"ו 1] ['טל חרמון']

אחד הנושאים המרכזיים בפרשה זו הוא רצף של פסוקים המביעים תוכחה על עם ישראל, ומבהירים אילו העונשים המצפים לנו אילולא נלך בדרך שה' מצוה אותנו ללכת בה...

"וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל-עֲבָדָיו **וּלְכָל**-אַרְצוֹ. הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ--הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם. וְלֹא-נָתַן ה' לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה." [דברים כ"ט 3]

"מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{24}	(י-ם): 18^{08}	(ת"א): 18^{25}	(חיפה): 18^{15}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{23}	(י-ם): 19^{19}	(ת"א): 19^{21}	(חיפה): 19^{20}

פרשת השבוע: "כִּי-תָבוֹא" [דברים כ"ו 1 – כ"ט 8] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ולינעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ו', י"ז באלול תשע"א (16 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ויש לשאול: וכי עד היום לא היה להם לב לדעת ועיניים לראות ואוזניים לשמוע? והרי הם ראו ושמעו – וכי בסומים וחרשים אנו עוסקים? ואם תומר כי לעניין ההבנה וההשכלה בניסי ה' הכתוב מדבר, היה לו לומר: 'שכל לדעת' או 'לב לדעת' ותו לא.
והעניין יתבאר על-פי המשל הבא:

אדם צעיר לאחר חתונתו יצא פעם לשוק כדי לתור אחר עסק או מסחר כלשהו. הוא ראה חנווני אגוזים במחיר 4 זהובים לליטרה. עמד אותו צעיר והירהר: הרי מחצית ממשקל האגוזים אינו אלא קליפות. נמצא שהקונה משלם בעד חצי ליטרה קליפות סך של 2 זהובים. אם כן, הרי כדאי לאסוף מן האשפתות את כל קליפות האגוז ולמכרן במחיר 4 זהובים לליטרה. תשלום זה יהיה עבורי רווח נקי, שכן הקליפות לא תעלינה לי אף פרוטה.
אמר ועשה. הוא אסף מלאי גדולי של קליפות אגוז ועמד בשוק למכור אותן. עד מהרה נקהלו סביבו הרבה עוברים ושבים, והם צחקו בפה מלא על אותו צעיר המנסה להיות סוחר. הסבירו לו האנשים: עבור התוך של האגוז, עבור הפרי, קונים גם את קליפתו, אבל מי פתי ויקנה קליפות בלבד?

כעת, על-פי משל זה ניתן להבין את הפסוק בדברי הנביא: **"עַם-זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ. וְלֹא-אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב ..."** [ישעיה מ"ג 21-22] הנביא טוען בשם ה': "**עַם-זוּ יָצַרְתִּי**" – בראתי את עם ישראל על כל צרכיו הגופניים אך ורק למען התכלית האחת: כדי ש"**תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ**", שהיא היא מטרת הבריאה. כל הגשמיות אינה אלא אמצעי להשגת המטרה הרוחנית.
והנה לבסוף: **"וְלֹא-אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב"** – נשארתם עם קומץ הגשמיות בלבד, ומה תועיל קליפה ללא תוך, ללא הפרי עצמו?
כעת, על פי הדברים הנ"ל, יתבאר העניין. צריך לדעת שכל האיברים שניתנו לאדם הם בעיקר לשימוש הרוחניות, לב – להשכיל בתורה הקדושה, עיניים – לראות וללמוד בספרי התורה הקדושה, האוזניים – לשמוע דברי תורה.
וזהו שאמר משה לישראל – עד היום לא השתמשתם בכל איבריכם לתכלית הנרצית, ואף שהיו לכם אותם האיברים, נחשב הדבר כאילו אינם קיימים, שהרי אינם ממצים את תכליתם. אף היום, שנתעוררתם לראות, להבין ולהשכיל את נפלאות ה', נחשב כאילו האיברים אך עתה ניתנו לכם ... ['תורה וחיים' – ס' דברים עמ' של"ז]

בברכת שבת שלום ומבורך,
ברכה ומרדכי

"מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים--אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{24}	(י-ם): 18^{08}	(ת"א): 18^{25}	(חיפה): 18^{15}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{23}	(י-ם): 19^{19}	(ת"א): 19^{21}	(חיפה): 19^{20}

פרשת השבוע: **"כִּי-תָבוֹא"** [דברים כ"ו 1 – כ"ט 8] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה וליעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל